

Tijdsloz

trendsetter

**Grootmeester
in typografie
Gerard Unger:
'Als je niet
irriteert, ben
je kleurloos'**

Na jaren ontmoeten ze elkaar weer, Gerard Unger en Leo van der Kolk. Een ander gebouw, een andere tijd en andere omstandigheden. Toentertijd ontwierp Unger de basisvormgeving van Pers., het vakblad voor de 'ambachtsman' in de grafische industrie. Nu, met de meest recente restyling van het blad, gaan ze, volgens Van der Kolk, 'terug naar het oude gevoel'. Onder het genot van een kop koffie halen Unger en Van der Kolk herinneringen op over de begintijd van het blad.

Verwarring

'Ah, ik zie dat de dubbele punt weg is achter PERS', zegt Unger bijna als eerste. 'Ja,' beaamt Van

der Kolk, 'die discussie is nooit overgegaan. Het zorgde altijd voor veel verwarring.'

Unger: 'Ik heb die destijds bewust geplaatst omdat met PERS eindelijk eens de man achter de pers werd aangesproken. Het waren geen mannen

dan ben je kleurloos en dat wil niemand zijn', legt hij uit. Van der Kolk haalde de dubbele punt weg en veranderde het lettertype van het logo in Formata. 'Het is nog steeds krachtig', zegt Van der Kolk, 'het springt eruit, je kunt er niet omheen. Dat

'Pers: was vroeger echt een knuistenblad'

die in een BMW rondreden, maar jongens met een tweedehands Opel Manta. Vandaar de onderkast en de dubbele punt, daarmee richtte ik me direct tot het publiek. Ik ben iemand die probeert de irritatie te behouden, zonder irritatie mis je kleur,

hoort een logo ook te doen.' Unger lijkt niet gepikeerd over deze verandering. 'Leo heeft andere opvattingen, hij levert goed werk. Het ziet er goed uit. Er is een andere, bredere doelgroep gekomen.' Sowieso heeft Unger weinig moeite met de ver-

Na bijna twintig jaar volgroeid, maar nog niet uitontwikkeld. PERS, het eerste vakblad voor de grafische industrie, deint mee met de beweging in deze sector. Twee vakmannen die aan de wieg van PERS stonden, praten met elkaar. De één leest het blad nu, de ander maakt het nog steeds: grootmeester in de typografie Gerard Unger en vooruitstrevend vormgever Leo van der Kolk.

'Ontwikkelingen zijn niet uit te drukken in goed of slecht'

leesbaar, dus dan moet je daar niet een andere letter voor in de plaats zetten.' Wel wordt de Swift nu gecombineerd met de schreefloze letterfamilie Formata.

Van A3 naar A4 en er tussenin

Enthousiast bladert Unger door de nieuwe PERS, hij vergelijkt het met de eerste uitgave van het blad, toen nog op A3. 'Ik zie dat die leuke smalle kolommetjes, die ik had ingevoerd, zijn gebleven!' Het A3-formaat werd A4, omdat de advertentieverkoop moeilijk liep. De nieuwe grootte van PERS is niet te definiëren. Het hangt tussen beide formaten in. Van der Kolk: 'Je hoort mensen nog steeds over de Pers: op A3. We hebben toen

werk: tijdloos.' Van der Kolk is het daar helemaal mee eens.

Snelle informatie

Maar het is niet alleen tijdloos, het blad is ook nu weer vooruitstrevend. De nieuwe lay-out speelt in op de 'zapcultuur' die voornamelijk onder jongeren heerst. Door de verschillende lagen die verstopt zijn in de vormgeving is snel te zien waar een artikel over gaat. 'Je moet dienstbaar zijn aan de leesbaarheid', vindt Van der Kolk. 'Mensen moeten niet hoeven zoeken. Structuur moet de tekst leesbaar maken. Kijk naar televisiezoekers als CNN en MTV. Nieuwsbalken in het scherm zorgen voor gelaagdheid. Dat doen we nu ook met PERS.' In twintig jaar tijd is de grafi-

HannoArt daagt uit

Met een kleurrijke verzameling spellen van in totaal veertig pagina's, daagt Sappi ontwerpers en drukkers op allerlei manieren uit om een slimme keuze te maken

bij de selectie van papier. Met de nieuwe brochure maakt Sappi reclame voor de gestreken grafische papieren van HannoArt. De brochure bevat tien bekende spellen, van bord- en kaartspellen tot sportspelletjes, waarin steeds wordt gewezen op de specifieke kwaliteiten die nodig zijn om als winnaar uit de bus te

komen. Tegelijkertijd brengen verschillende afbeeldingen, gedrukt op allerlei HannoArt-opervlakken, een aantal kwaliteiten van het merk in beeld. Meer informatie over de HannoArt papieren, verkrijgbaar in gloss, silk en mat uitvoeringen, vindt u op www.sappi.com/HannoArt.

Kodak lanceert Magnus 400

Op Print 05 liet Kodak een nieuwe Magnus 400 ctp-belichter zien. Deze thermische vierpagina-belichter is bedoeld voor kleinere drukkerijen en heeft de respectabele snelheid van 21 platen per uur. De belichter kan de normale thermische ctp-platen van Kodak belichten, maar kan ook de nieuwste serie chemievrije platen, Kodak Thermal Direct aan.

Stora Enso vernieuwt 4CC

Het papiermerk voor digitaal printen 4CC is vernieuwd door Stora Enso. De aanpassingen zijn gebaseerd op nieuwe inzichten en ervaringen van gebruikers. De verbeterde productlijn zal in de loop van oktober op de markt komen. Doel van de vernieuwing is een papieroort te leveren dat bijdraagt

aan nog betere printresultaten en een verder verbeterd gebruiksgemak. Het assortiment 4CC omvat zowel gestreken als ongestreken papier.

'Het blad is een spiegel die je voor de grafische industrie kan houden'

andering van het vak. 'Ik geef les op de Rietveldacademie en mijn studenten houden mij jong. Je blijft op de hoogte van wat er speelt. Als er ergens veel ontwikkelingen zijn, dan is het in de grafische industrie. Dat is niet uit te drukken in goed of slecht, het is gewoon zo. Het valt niet terug te schreeven.' Van der Kolk voegt daar aan toe dat er weliswaar veel evolueert, maar dat dingen die kwalitatief goed zijn, toch wel blijven. 'Een voorbeeld in PERS is de typografie.' De Swift – een lettertype van de hand van Unger – werd 18 jaar geleden voor het eerst gebruikt in dit blad. Daarna veroverde de typische krantenletter de wereld. 'Het is nog steeds heel

een bepaalde trend gezet. Het was het eerste vakblad voor de werknemers in de grafische industrie. Het was een beetje een knuistenblad, dat had je eerder niet.' Over de opmaak en de lettertypes valt ook wat te zeggen. Unger vergelijkt de nieuwe versie met de oude. Hem valt inversie op. 'Schreefloze letters komen naar voren, terwijl die met schreven naar achter gaan. Dat was eerst andersom.' Over de opmaak zegt hij: 'Weet je, ik ben best trots dat de schetsen die ik voor de eerste Pers: heb gemaakt, eigenlijk nu nog steeds gedrukt zouden kunnen worden. Dat is ook wel een beetje het karakter van mijn

sche wereld geëvolueerd en veranderd, vooral op technologisch gebied. Unger kan er uren over vertellen. 'In de jaren tachtig werd alles een beetje beheersbaar na de introductie van de Apple Macintosh. Alle kinderziektes te boven gekomen, was het tijd voor rustiger vaarwater. Maar daar is helemaal geen gelegenheid voor geweest, de veranderingen bleven maar komen. Af en toe werd je er ademloos van. Dat zie je terug in PERS. Je zou kunnen zeggen dat de geschiedenis van PERS een reflectie is van de ontwikkelingen in de grafische industrie. Het gaat helemaal met de tijd mee.' •

Claire Peels

c.peels@uitgeverijcompres.nl